

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Kivilehto, Anna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Et siis mikä riittää?" : Tutkimus naisjohtajista valtion ylemmissä viroissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Hallinto-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-02-18	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 100 s., 2 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen päämääränä oli kartoittaa julkisen hallinnon johtavien virka-asemien eriytymistä sukupuolen mukaan sekä johtavien naispuolisten virkamiesten käsityksiä omasta urastaan sekä tasa-arvon toteutumisesta valtionhallinnossa. Tutkimuksessa on myös käsitelty valtionhallinnon reformien (erityisesti New Public Management) vaikutusta naisjohtajien työelämään sekä heidän omia käsityksiään kyseisistä hallinnon ja johtajuuden muutoksista. Tutkimus oli rajattu koskemaan valtionhallinnon ministeriöitä.</p> <p>Tutkimuksen empiirinen osa koostui kvantitatiivisesta ja kvalitatiivisesta materiaalista. Tutkimusaineiston kvantitatiivinen osuus nojaa Suomen valtion henkilökisterissä (VHR) julkaistuun numeraaliseen tietoon, joka löytyy internetraportoinnin (Netra) kautta. Kvantitatiivinen osuus pyrki kartoittamaan sitä ympäristöä, jossa kvalitatiivisen tutkimusosion haastateltavat toimivat. Sen lisäksi kvantitatiivisessa osuudessa on tarkisteltu sitä, miten horisontaalinen ja vertikaalinen segregatio ilmenee julkisessa hallinnossa ministeriöiden osalta. Segregatiota kuvattaessa on käytetty Sirkka Sinkkosen ja Eva Hänninen-Salmelinin jakoa uusintamiseen liittyviin ministeriöihin (perinteisesti naisvaltainen hallinnonala) ja tuotannon ohjaukseen sekä taloudellisten voimavarojen mobilisointiin liittyviin ministeriöihin (perinteisesti miesvaltainen hallinnonala). Kvalitatiivinen materiaali koostui valtionhallinnon naispuolisten johtajien haastatteluista. Haastattelutapa oli henkilökohtainen teemahaastattelu, jonka avulla pyritti selvittämään johtavien naisvirkamiesten kokemuksia urasta, tasa-arvosta, segregatiosta, syrjinnästä sekä julkisen hallinnon muutoksista. Aineiston analyysissa on käytetty sisällön analyysia.</p> <p>Uusintamisen hallinnonalan ministeriöiden nais- ja miesjohtajien lukumäärällinen ero oli pienempi kuin vastaavasti tuotannon ohjauksen ja voimavarojen mobilisointiin liittyvillä hallinnonaloilla. Naisjohtajien lukumäärä oli kuitenkin pienempi myös uusintamiseen kohdistuvien hallinnonalojen ministeriöissä. Tuotannon ohjauksen ja taloudellisten voimavarojen mobilisoinnin hallinnonaloilla toimivien ministeriöiden nais- ja miesjohtajien lukumäärällinen ero oli suurempi. Horisontaalisen ja vertikaalisen segregatiosta suhteesta voi siis tilastojen avulla päätellä perinteisesti naisvaltaisten hallinnon alojen ministeriöiden kohdalla sen, että naisten näyttäisi olevan helpompi edetä urallaan johtaja-asemiin kuin miesvaltaisilla hallinnon sektoreilla.</p> <p>Urakehitystään haastateltavat analysoivat eräänlaisena sattumana. Naisten mukaan urakehitystä on määrittänyt kova työ ja valtionhallinnon tuntemus sekä hakeutuminen vastuullisiin tehtäviin, mutta kuitenkin he kokivat olleensa ennen kaikkea sattumalta oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Toisaalta haastateltavat saattoivat analysoida kuitenkin valtionhallinnon luonteen ja yhteiskunnan rakenteiden tuovan esteitä naisten urakehitykselle. Esimerkiksi verkostoituminen ja verkostot nähtiin vielä hyvin miehisinä linnakkeina. Sukupuolen ei mielellään nähty vaikuttavan työelämässä, vaikka naisjohtajat osoittivat joutuvansa hallitsemaan sukupuolta työelämässään. Yleisesti tasa-arvon tila julkisessa hallinnossa nähtiin olevan hyvä, vaikka ongelmia ja esimerkiksi syrjinnän eri muotoja olivat haastateltavat jossain uransa vaiheessa todistaneet.</p> <p>Haastatteluissa saatettiin kuitenkin viitata julkisen hallinnon edistyksellisyyteen verrattuna yksityiseen sektoriin. Haastattelututkimukset osoittivat, että tasa-arvon tilan ”kirkas gloria” saattaa osaltaan johtua myös julkisen hallinnon luonteesta, jolloin tasa-arvoa pidetään helposti sisäänrakennettuna sen arvoihin. Tämä linkittyi myös yhteiskunnassa yleisesti vallalla olevaan sukupuolineutraalisuuden lumeseen. Julkisen hallinnon viimeaikaista muutosta ja erityisesti julkisjohtajuudessa tapahtunutta muutosta pidettiin merkityksellisenä, eikä vähiten juuri naisille. Haastateltavien puheessa johtajuuden uudemmat ”feminiiniset” määreet näyttävät osaltaan korvaavan perinteisesti ”maskuliiniset” johtajuuden määreet. Haastateltavien mukaan viime vuosien julkisen hallinnon muutoksilla voitiin myös yleisesti nähdä olevan positiivinen vaikutus naisten uralla etenemiseen. Muutosten nähtiin lisäksi tuoneen mukanaan muun muassa avoimemman hallintokulttuurin ja eettisemmän johtajuuden, mutta toisaalta myös kasvavia työmääriä ja kiivasta työtahtia.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>naiset johtajat valtionhallinto ministeriöt New Public Management johtajuus segregatio sukupuoli segregatio tasa-arvo</p>			

Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information